

# **RAPORT**

**z konsultacji społecznych dotyczących  
zmiany Gminnego Programu  
Rewitalizacji miasta Łodzi (GPR)**

**Łódź, 4.11.2020 r.**

## Spis treści

|                                                                          |    |
|--------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. Opis przebiegu i form konsultacji .....                               | 3  |
| 2. Zestawienie uwag zgłoszonych przez interesariuszy rewitalizacji ..... | 5  |
| 3. Protokół ze spotkań z interesariuszami rewitalizacji.....             | 12 |
| 4. Podsumowanie wyników konsultacji.....                                 | 19 |
| 5. Stanowisko Prezydenta Miasta Łodzi do wyników konsultacji.....        | 19 |

## **1. Opis przebiegu i form konsultacji.**

**Przedmiotem konsultacji społecznych był projekt zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Łodzi** stanowiący załącznik do uchwały Nr XXXV/916/16 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 28 września 2016 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Łodzi, zmienionej uchwałą Nr LXXIII/1980/18 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 5 lipca 2018 r.

**Celem konsultacji było zebranie uwag dotyczących wprowadzenia zmian do Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Łodzi (GPR).**

Konsultacje odbyły się w terminie **od dnia 8 do dnia 30 października 2020 r.**

Treść ogłoszenia w sprawie przeprowadzenia konsultacji określona Zarządzeniem Nr 5238/VIII/20 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 29 września 2020 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Łodzi została zamieszczona w dniu 30 września 2020 r.:

- 1) w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Łodzi pod adresem <http://bip.uml.lodz.pl>;
- 2) na stronie internetowej Urzędu Miasta Łodzi pod adresami <http://www.uml.lodz.pl/konsultacje> oraz <http://www.uml.lodz.pl/rewitalizacja>;
- 3) na tablicach ogłoszeń Urzędu Miasta Łodzi;
- 4) w informacji wysłanej drogą elektroniczną do zaangażowanych w rewitalizację środowisk, organizacji i instytucji (członkowie Komitetu Rewitalizacji, rady osiedli, organizacje pozarządowe, instytucje kultury, uczelnie wyższe, przedsiębiorcy).

Materiał informacyjny dotyczący przedmiotu konsultacji został udostępniony dnia 30 września 2020 r.:

- 1) w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Łodzi pod adresem <http://bip.uml.lodz.pl>;
- 2) na stronie internetowej Urzędu Miasta Łodzi pod adresami <http://www.uml.lodz.pl/konsultacje> oraz <http://www.uml.lodz.pl/rewitalizacja>;
- 3) w sekretariacie Biura Rewitalizacji i Mieszkalnictwa w Departamencie Rewitalizacji i Sportu Urzędu Miasta Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 171, II piętro, w godzinach pracy Urzędu Miasta Łodzi.

Link do w/w stron został dodany w informacji wysłanej drogą elektroniczną do zaangażowanych w rewitalizację środowisk, organizacji i instytucji.

Zakres negocjowalny konsultacji nie obejmował zmian w przedsięwzięciach wpisanych w GPR na listę *Planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych*, dla których zostały zawarte umowy o dofinansowanie lub są w zaawansowanym stopniu realizacji.

### **Konsultacje prowadzone były w formie:**

- 1) spotkania z interesariuszami rewitalizacji umożliwiającego zdobycie wiedzy na temat konsultowanego dokumentu, z możliwością składania uwag, propozycji i opinii do protokołu, które odbyło się w Filii nr 63 Biblioteki Miejskiej w Łodzi przy ul. Tuwima 46 w Łodzi, w dniu 14 października 2020 r. od godz. 17.00 do godz. 19.30;
- 2) spotkania z interesariuszami rewitalizacji umożliwiającego zdobycie wiedzy na temat konsultowanego dokumentu, z możliwością składania uwag, propozycji i opinii do protokołu, które przeprowadzone zostało za pomocą środków porozumiewania się na odległość (platforma ZOOM), zapewniających jednoczesną transmisję wizji i dźwięku, w dniu 15 października 2020 r. od godz. 17.00 do godz. 19.00;
- 3) dyżurów konsultacyjnych ze zbieraniem uwag ustnych, które odbyły się w Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich OPUS w Łodzi przy ul. Narutowicza 8/10, w dniu 19 października 2020 r. od godz. 15.30 do godz. 18.30 oraz w Filii nr 32 Biblioteki Miejskiej w Łodzi przy ul. Gdańskiej 8, w dniu 20 października 2020 r. od godz. 15.30 do godz. 18.30;
- 4) zbierania uwag w postaci papierowej i elektronicznej z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego oraz formularza zgłoszenia przedsięwzięcia rewitalizacyjnego do Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Łodzi, dostępnych:
  - a) w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Łodzi pod adresem <http://bip.uml.lodz.pl>,
  - b) na stronie internetowej Urzędu Miasta Łodzi pod adresami <http://www.uml.lodz.pl/konsultacje> oraz <http://www.uml.lodz.pl/rewitalizacja>,
  - c) na portalu VOX POPULI pod adresem <https://vox.uml.lodz.pl/>,
  - d) w sekretariacie Biura Rewitalizacji i Mieszkalnictwa w Departamencie Rewitalizacji i Sportu Urzędu Miasta Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 171, II piętro, w godzinach pracy Urzędu Miasta Łodzi,
  - e) podczas spotkania i dyżurów, o których mowa w pkt. 1 i 3

## 2. Zestawienie uwag zgłoszonych przez interesariuszy rewitalizacji dotyczących zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Łodzi wraz ze stanowiskiem Prezydenta Miasta Łodzi

| Nr                                               | Uwagi, propozycje i opinie zawarte w złożonych formularzach                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Stanowisko Prezydenta Miasta Łodzi           |
|--------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|
| <b>Uwagi do listy przedsięwzięć podstawowych</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                              |
| 1.                                               | <b>Formularz konsultacyjny 1</b><br>W <u>przedsięwzięciach o numerach od 70 do 79 realizowanych przez VEOLIA ENERGIA ŁÓDŹ S.A.</u> prosimy o dopisanie źródeł finansowania:<br>„100% środki Veolia Energia Łódź S.A. – budowa sieci ciepłowniczej.”                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>Uwaga</b><br><b>zostanie uwzględniona</b> |
| 2.                                               | <b>Formularz konsultacyjny 2</b><br><u>Przedsięwzięcie nr 97 – Powołanie Miejskiego Centrum Aktywnego Seniora</u> zostało wykreślone z Gminnego Programu Rewitalizacji.<br><br>W związku z tym wnioskuję o wpisanie typu do GPR dotyczącego powoływania i funkcjonowania Centrów Zdrowego i Aktywnego Seniora w Łodzi – placówek działających przy Miejskich Centrach Medycznych, które mają na celu aktywizację seniorów w Łodzi.                                                                                                                                                                                                                                                                 | <b>Uwaga</b><br><b>zostanie uwzględniona</b> |
| 3.                                               | <b>Formularz konsultacyjny 3</b><br>W imieniu realizatora <u>Przedsięwzięcia nr 98 - Utworzenie nowego podziału na osi wschód-zachód kwartału ul. Gdańska, Mickiewicza, Kościuszki, Żwirki poprzez budowę pasywnego biurowca przy ul. Wólczańskiej 143,</u> firmy Inter-Mar, proszę o rozszerzenie opisu zakresu przedsięwzięcia, którego treść powinna brzmieć:<br>„Przedsięwzięcie inwestora prywatnego. W jego ramach powstał pasywny budynek biurowy z wykorzystaniem innowacyjnych technologii chroniących środowisko, który ma stworzyć nowe miejsca pracy w ilości ok. 450. Dodatkowo planuje się stworzenie lokalu dla przedsięwzięć społecznych (działalność non-profit) w wyremontowanym | <b>Uwaga</b><br><b>zostanie uwzględniona</b> |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                         |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|
|    | <p>budynku miejskim przy ul. Wólczańskiej 143 (na obszarze rewitalizacji). Kolejnym krokiem będzie utworzenie parku kieszeniowego – Zielonego Pasażu Synergii, którego „głowa” znajdować się będzie przy pomniku przyrody 100 letniej soforze – Wólczańska 145. Działanie zaprojektowanie jest tak, aby miasto ułatwiło inwestorom i mieszkańcom zbudowanie pasażu w „czynie społecznym”. Powstanie nowa zorganizowana przestrzeń publiczna dostępna dla każdego.</p> |                                                         |
| 4. | <p><b>Formularz konsultacyjny 4</b></p> <p><u>Przedsięwzięcie nr 18: Nowe funkcje łódzkich domów kultury</u></p> <p>Dopisanie lokalizacji: ul. Limanowskiego 166 (poza obszarem rewitalizacji)</p> <p>Dopisanie podmiotu realizującego przedsięwzięcie: Bałucki Ośrodek Kultury</p>                                                                                                                                                                                   | <p><b>Uwaga</b></p> <p><b>zostanie uwzględniona</b></p> |
| 5. | <p><b>Formularz konsultacyjny 5</b></p> <p>dot. <u>Przedsięwzięcia nr 64: Kompleksowa odbudowa willi Reinholda Richtera</u></p> <p>uzupełnienie poz. „Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia” o zapis:</p> <p>„dostosowanie budynku dla potrzeb osób niepełnosprawnych przez wbudowanie windy oraz dostosowanie toalet”</p>                                                                                                                           | <p><b>Uwaga</b></p> <p><b>zostanie uwzględniona</b></p> |
| 6. | <p><b>Formularz konsultacyjny 5</b></p> <p>dot. <u>Przedsięwzięcia nr 65: Rewitalizacja zabytkowego Parku Klepacza w Łodzi - zagospodarowanie terenu i rewaloryzacja zieleni</u></p> <p>uzupełnienie poz. „Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia” o zapis:</p> <p>„wykonanie ogrodzenia oraz przeprojektowanie układu ścieżek”</p>                                                                                                                   | <p><b>Uwaga</b></p> <p><b>zostanie uwzględniona</b></p> |
| 7. | <p><b>Formularz konsultacyjny 5</b></p> <p>dot. <u>Przedsięwzięcia nr 66: Remont konserwatorski willi</u></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p><b>Uwaga</b></p> <p><b>zostanie uwzględniona</b></p> |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    | <p><u>Józefa Richtera, obecnie budynek administracji rektorskiej Politechniki Łódzkiej</u></p> <p>uzupełnienie poz. „Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia” o zapis:<br/>„sukcesywna rewitalizacja wnętrz willi”</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|    | <p><b>Zgłoszenie dodatkowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na listę przedsięwzięć podstawowych.</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 1. | <p><b>Formularz zgłoszenia przedsięwzięcia rewitalizacyjnego do gminnego programu rewitalizacji miasta łodzi - 1</b></p> <p>Wprowadzenie przedsięwzięcia:<br/><i>Centrum Wsparcia i Rozwoju Społecznego w Łodzi</i><br/>Centrum Wsparcia i Rozwoju Społecznego w Łodzi (CWiRS) jest częścią Projektu 1 ROCL. Ma wspierać rozwiązywanie problemów społecznych mieszkańców Obszaru 1 ROCL oraz tworzyć przyjazną przestrzeń dla pozostałych łodzian podejmujących swoje aktywności życiowe w tym Obszarze. Koncepcja CWiRS może być częścią polityki społecznej Miasta poprzez swój wymiar aktywizacyjny i integrujący społeczność lokalną. Funkcje, które znajdziemy w CWiRS są wielowymiarowe i odpowiadają równocześnie na kilka problemów społecznych występujących w Łodzi.</p> | <p><b>Uwaga</b><br/><b>zostanie uwzględniona</b><br/>Proponowane działania zostaną uwzględnione poprzez uszczegółowienie opisu Przedsięwzięcia nr 2 lub wprowadzenie nowego przedsięwzięcia podstawowego.</p>                                                                                                                   |
| 2. | <p><b>Formularz zgłoszenia przedsięwzięcia rewitalizacyjnego do gminnego programu rewitalizacji miasta Łodzi - 2</b></p> <p>Wprowadzenie przedsięwzięcia:<br/><i>„Tutoring szkolny jako fundament sukcesów życiowych dzieci i młodzieży z Miasta Łodzi”</i><br/>Projekt polega na objęciu wsparciem w rozwoju minimum 225 uczennic i uczniów (U.) z Miasta Łodzi. Wsparcie to zrealizuje 45 nauczycieli z 3 do 6 szkół podstawowych. Nauczyciele zostaną profesjonalnie przygotowani. Pozyskają kompetencje i praktykę w pracy jako tutorzy szkolni.<br/>U U. nastąpi zwiększenie wiary we własne możliwości, poczucia sprawstwa i odpowiedzialności.</p>                                                                                                                          | <p><b>Uwaga częściowo uwzględniona</b><br/>Proponowane działania mogą być realizowane jako element projektów dofinansowanych ze środków UE w ramach Przedsięwzięcia nr 23 – Program podnoszenia jakości edukacji w zakresie kształcenia ogólnego. Zostanie rozszerzony opis typu pozostałego dopuszczalnego przedsięwzięcia</p> |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    | <p>Projekt zaktywizuje U. do korzystania z dostępnego zaplecza szkół. Co pozwoli zbudować fundamenty do sukcesu życiowego, niezależnie od ich sytuacji ekonomicznej czy społecznej.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>rewitalizacyjnego nr 14 na:<br/>„Projekty przedszkoli i szkół, zwiększające szanse edukacyjne uczniów, w tym dotyczące tutoringu szkolnego.”</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 3. | <p><b>Formularz zgłoszenia przedsięwzięcia rewitalizacyjnego do gminnego programu rewitalizacji miasta Łodzi - 3</b></p> <p>Wprowadzenie przedsięwzięcia:</p> <p><b>„PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ MIESZKANEK I MIESZKAŃCÓW OBSZARU REWITALIZACJI”</b></p> <p>Uruchomienie w ciągu 3 lat Programu Aktywności Lokalnej składającego się z następujących elementów:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Program Mikrogranty na Aktywność - małe granty (5-7tys zł) na inicjatywy integrujące mieszkańców dla grup nieformalnych, NGO, wspólnot mieszkaniowych</li> <li>2. Inicjatywa Lokalna wspierająca inicjatywy podwórkowe, sąsiedzkie</li> <li>3. Działania edukacyjne wzmacniające grupy nieformalne, wspólnoty mieszkaniowe i organizacje pozarządowe w zakresie realizacji działań sąsiedzkich</li> <li>4. Sąsiedzka Szkoła Liderów i Liderki – program edukacyjny dla liderów i liderki wzmacniający ich kompetencje</li> </ol> | <p><b>Uwaga odrzucona</b></p> <p>Program rozwoju aktywności lokalnej może być realizowany w ramach typów pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych:</p> <p>Typ 18: Inicjatywy lokalne na rzecz bezpośredniego otoczenia.</p> <p>Typ 19: Realizacja działań finansowanych z budżetu obywatelskiego.</p> <p>Typ 20: Inicjatywy grup realizujących projekty dla szerszej wspólnoty.</p> <p>Typ 21. Inicjatywy na rzecz szerszego włączenia mieszkańców w lokalne decyzje.</p> <p>Działania wskazane w typach pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych są realizowane i będą rozwijane przez działania Biura Aktywności Miejskiej na obszarze całego Miasta, z uwzględnieniem obszaru rewitalizacji oraz w ramach</p> |



|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | działań cross-finansingowych w ramach Rewitalizacji Obszarowej Centrum Łodzi – Projekty 1-8.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 4. | <p><b>Formularz zgłoszenia przedsięwzięcia rewitalizacyjnego do gminnego programu rewitalizacji miasta Łodzi - 4</b></p> <p>Wprowadzenie przedsięwzięcia:</p> <p><b>„Utworzenie przedsiębiorstwa społecznego na obszarze rewitalizacji”</b></p> <p>Utworzenie przedsiębiorstwa społecznego na obszarze rewitalizacji zakłada stworzenie wspólnie z miastem Łódź i Łódzkim Ośrodkiem Wsparcia nowego podmiotu w formie spółdzielni socjalnej lub spółki z.o.o, którego celem</p> <p>a) świadczyć na zlecenie miasta określone usługi komunalne/społeczne</p> <p>b) zatrudniać do ich wykonania osoby zamieszkujące obszar rewitalizacji</p> <p>c) prowadzić programy reintegracji społecznej i zawodowej na obszarze rewitalizowanym</p> | <p><b>Uwaga odrzucona</b></p> <p>Przedsięwzięcie może być realizowane w ramach pozostałych dopuszczalnych typów przedsięwzięć np. Typ 4: „Zlecanie podmiotom ekonomii społecznej z obszaru rewitalizacji usług utrzymania czystości, konserwacji zieleni, prowadzenia jadłodajni itp.” zgodnie z kierunkiem działań: „Wspierać aktywizację zawodową, poprzez zlecanie podmiotom ekonomii społecznej w trybie bezprzetargowym – zgodnie z ustawą o rewitalizacji, zadań w ramach procesu rewitalizacji, takich jak: prace porządkowe, utrzymanie zieleni itp. Wspierać zlecanie podmiotom ekonomii społecznej niektórych zadań integrujących społeczność lokalną.” lub Typ. 9 Inicjatywy tworzenia i rozwijania podmiotów ekonomii społecznej.</p> |
|    | <b>Uwagi zgłoszone na platformie Vox Populi</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 1. | <b>Uwaga nr 1</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>Uwaga odrzucona</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    | <p>Przedsięwzięcia rewitalizacyjne opisane na stronach 164 i nast. ponownie koncentrują się na strefach/projektach 1-8. To ogranicza zakres oddziaływania dotychczasowych inwestycji na ich otoczenie. Aby animować rozwój stref przyległych (a warto przypomnieć, że poprzedni program rewitalizacji wymieniał znacznie więcej stref, którymi miasto miało się zająć na kolejnym etapie) konieczna jest realizacja przynajmniej części inwestycji infrastrukturalnych w strefach przyległych. Obszarem o ogromnym potencjale wydaje się np. część Starego Widzewa, między ulicami Tuwima, Targową, Mickiewicza i Kilińskiego. W obszarze tym znajduje się m.in. ulica Dowborczyków, z rozbudowanym drzewostanem, która po przeistoczeniu w woonerf mogłaby stanowić promenadę z NCL do Księżego Młyna. Takie połączenie umożliwiłoby ponadto nawiązanie kontaktu przestrzennego między NCKF i Szkołą Filmową oraz Muzeum Kinematografii. Za konieczny należy uznać także szybki powrót do planów budowy ulicy Nowotargowej i przebudowy ul. Targowej.</p> | <p>W konsultowanym Programie uwzględniono 81 przedsięwzięć (oraz 4 zakończone) realizowanych w różnych lokalizacjach, wykraczających znacznie poza projekty 1–8 Rewitalizacji Obszarowej Centrum Łodzi (przedsięwzięcia 5–12 GPR), w tym m.in. szersze zamierzenia inwestycyjne takie jak: przedsięwzięcia 37, 46 oraz 13 dotyczące rozwijania tzw. Nowego Centrum Łodzi czy przedsięwzięcie 36 dot. rewitalizacji obszaru zabytkowego osiedla Księży Młyn. Zgłoszona uwaga dotyczy przygotowania nowego, kompleksowego przedsięwzięcia o charakterze obszarowym, może zostać ewentualnie uwzględniona w ramach opracowań w zakresie prowadzenia procesu rewitalizacji w dalszej perspektywie np. z wykorzystaniem środków w kolejnej perspektywie finansowej UE.</p> |
| 2. | <p><b>Uwaga nr 2</b></p> <p>Uwaga tylko, że nie wprowadza się szerszych działań w sprawie niskoemisyjności co pokłada się z projektami Unii Europejskiej jak i miasta Łodzi do wprowadzenia zero</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p><b>Uwaga odrzucona</b></p> <p>Kwestie zapewnienia niskoemisyjności, w tym stosowania odnawialnych</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

|                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>emisyjności do 2050 r. Moja propozycja jest zatem, żeby remontowane kamienice i budynki użyteczności publicznej przechodzące remonty w Programie Rewitalizacji były dostosowywane do montowania paneli fotowoltaicznych.</p> | <p>źródeł energii zostały uwzględnione w Gminnym Programie Rewitalizacji m.in. w opisie kierunków celu strategicznego 4. „Ożywić obszar zamieszkania”, a w części wdrożeniowej Programu m.in. w przedsięwzięciach nr 33 „Racjonalizacja zużycia energii – termomodernizacja obiektów edukacyjnych Łodzi” oraz nr 35 „Program ochrony powietrza”. W przypadku prowadzonych przedsięwzięć, np. Rewitalizacji Obszarowej Centrum Łodzi, których realizacja jest na zaawansowanym etapie wdrożenia zakres prowadzonych prac został zapisany w umowach o dofinansowanie z Instytucją Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Łódzkiego na lata 2014–2020. Kompleksowo wprowadzane są tam rozwiązania z zakresu termomodernizacji wraz z przyłączeniem budynków do ciepła systemowego. Ponadto działania tego rodzaju zostały uwzględnione w ramach</p> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w tym: Typ 50 Programy wspierające instalowanie źródeł energii odnawialnej, w szczególności źródeł solarnych (cieplnych i fotowoltaicznych) oraz pomp ciepła.                                                                                                                                                                                                  |
| 3. | <b>Uwaga nr 3</b><br>Przeglądając GPR zwróciłam uwagi na: - drobne błędy edytorskie, m. in. w numeracji rozdziałów, przypisów, nieusunięte wprowadzone zmiany, błędy interpunkcyjne czy we właściwym nazewnictwie - zawarte kwoty finansowe, szczególnie w szacunkowych ramach finansowych wymagają weryfikacji - dla przedsięwzięć zakończonych warto wyodrębnić osobny rozdział. | <b>Uwaga zostanie uwzględniona</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 4. | <b>Uwaga nr 4</b><br>Więcej drzew w ścisłym centrum                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>Uwaga odrzucona</b><br>Uwaga ma charakter zbyt ogólny. Kwestie zazielenienia obszaru rewitalizacji zostały ujęte m.in. w opisie kierunków celu strategicznego 4: Ożywić obszar zamieszkania, w szczególności w ramach celu operacyjnego 4.6: Poprawić wyposażenie obszarów zamieszkania w błękitno-zieloną infrastrukturę pozwalającą na adaptację do zmian klimatycznych oraz powiązanych z nim przedsięwzięć. Ponadto |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | inwestycje realizowane w ramach GPR uwzględniają zwiększanie liczby drzew na terenie poszczególnych nieruchomości.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 5. | <b>Uwaga nr 5</b><br><p>Należałoby poświęcić więcej uwagi szeroko rozumianej przyrodzie, skutecznej ochronie tej istniejącej oraz "zazielenianiu" wszelkich możliwych terenów, od skwerów, parkingów po place, rynki czy peryferia miasta inwestując w naturalną, lokalną roślinność.</p>                                                                                                                                                                                                                                 | <b>Uwaga odrzucona</b><br><p>Kwestie zazielenienia obszaru rewitalizacji zostały ujęte m.in. w opisie kierunków celu strategicznego 4: Ożywić obszar zamieszkania, w szczególności w ramach celu operacyjnego 4.6: Poprawić wyposażenie obszarów zamieszkania w błękitno-zieloną infrastrukturę pozwalającą na adaptację do zmian klimatycznych oraz powiązanych z nim przedsięwzięć.</p> <p>Realizacja postulatu nt. zazieleniania peryferii miasta wykracza poza obszar realizacji GPR.</p> |
| 6. | <b>Uwaga nr 6</b><br><p>W Programie powinno kłaść się większy nacisk na wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań proekologicznych dotyczących np. oszczędzania wody, kompostowania odpadów, tworzenia ogrodów na dachach, pozostawienia większej liczby obszarów z odsłoniętą ziemią itd. Ponadto powinno się uwzględniać w czasie rewitalizacji wszelkie remonty, które w danym miejscu są w planach i robić je w sposób zintegrowany, żeby skrócić czas rewitalizacji i zminimalizować straty ponoszone przez lokalnych</p> | <b>Uwaga odrzucona</b><br><p>Kwestie rozwiązań proekologicznych zostały ujęte m.in. w opisie kierunków celu strategicznego 4: Ożywić obszar zamieszkania, w szczególności w ramach celu operacyjnego 4.6: Poprawić wyposażenie obszarów zamieszkania w błękitno-</p>                                                                                                                                                                                                                          |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    | przedsiębiorców.                                                                                                                                                                                                                                            | <p>zieloną infrastrukturę pozwalającą na adaptację do zmian klimatycznych oraz powiązanych z nim przedsięwzięć. Remonty realizowane są kompleksowo – łącząc inwestycje w obiekty kubaturowe, przestrzenie publiczne oraz drogi z zachowaniem tzw. komplementarności przestrzennej. Kwestia koordynacji terminów realizacji poszczególnych zadań wchodzi w zakres zarządzania operacyjnego Programem. Nie bez wpływu na terminy realizacji poszczególnym inwestycji pozostają również czynniki zewnętrzne, jak np. stan rynku usług budowlanych, czy obecnie pandemia.</p> |
| 7. | <p><b>Uwaga nr 7</b></p> <p>Zastanawia także brak planowanych działań rewitalizacyjnych (zwłaszcza w zakresie infrastruktury drogowej) w okolicach Księżego Młyna, biorąc pod uwagę dotychczasowe, pozytywne zmiany w tym obszarze (np. ul. Fabryczna).</p> | <p><b>Uwaga częściowo uwzględniona</b></p> <p>Do pozostałych dopuszczalnych typów przedsięwzięć zostanie dopisane kolejne: „Modernizacja infrastruktury drogowej jako zadanie komplementarne do innych działań rewitalizacyjnych”.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 8. | <b>Uwaga z Vox Populi 8</b>                                                                                                                                                                                                                                 | <b>Uwaga odrzucona</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Rezygnacja z remontów oficyn z zasobu miejskiego na rzecz burzenia ich i tworzenia dużych, zielonych, otwartych podwórek. Alokacja wyższego budżetu na dofinansowania lub nieoprocentowane kredyty dla właścicieli kamienic w strefie wielkomiejskiej na remonty elewacji frontowych</p> | <p>Zakres dopuszczalnej zabudowy regulowany jest w miejscowych programach zagospodarowania przestrzennego. Wsparcie finansowe dla właścicieli nieruchomości ulokowanych w Specjalnej Strefie Rewitalizacji jest realizowane w formie konkursu dotacyjnego prowadzonego corocznie na podstawie uchwały Nr XLII/1095/17 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 22 lutego 2017 r. w sprawie ustanowienia na obszarze rewitalizacji miasta Łodzi Specjalnej Strefy Rewitalizacji (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 1291), zmienionej uchwałą Nr XLV/1182/17 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 5 kwietnia 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 2337). Wysokość środków w tym konkursie nie jest ustalana w ramach GPR.</p> <p>Ponadto działania wspierające zazielenianie podwórek możliwe są w ramach pozostałych dopuszczalnych typów przedsięwzięć m.in. Typ 52: Programy wspierające rewaloryzację i rozwój zieleni miejskiej w bezpośrednim</p> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |                                                                                                                                             | <p>sąsiedztwie nieruchomości, w tym podwórka, ogrody społeczne, ogrody deszczowe i in. powierzchnie retencyjne i biologicznie czynne oraz programy projektowania i urządzania zielonych elewacji i dachów czynnych biologicznie.</p> <p>Typ 52.1 Budowa parkingów wielopoziomowych, mająca na celu ograniczanie parkowania w podwórkach (zwiększenie obszaru zieleni) oraz zmniejszenie liczby miejsc parkingowych przy ulicy (ułatwienie przekształcania ulic w ulice z ograniczonym ruchem).</p> |
|  | <b>Inne uwagi (złożone w trakcie spotkań konsultacyjnych)</b>                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|  | Uwzględnianie wymagań ruchu turystycznego, zwłaszcza tworzenia miejsc postojowych dla ruchu autokarowego w ramach realizowanych inwestycji. | <p><b>Uwaga zostanie uwzględniona</b></p> <p>Uwaga zostanie uwzględniona w opisie kierunków działań dla celu strategicznego 2.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |



### **3. Protokół ze spotkań z interesariuszami rewitalizacji.**

**Spotkanie z interesariuszami rewitalizacji umożliwiające zdobycie wiedzy na temat konsultowanego dokumentu, z możliwością składania uwag, propozycji i opinii do protokołu w Filii nr 63 Biblioteki Miejskiej w Łodzi przy ul. Tuwima 46 w Łodzi, w dniu 14 października 2020 r. od godz. 17.00 do godz. 19.30**

*W spotkaniu uczestniczyli jedynie 4 przedstawiciele Biura Rewitalizacji i Mieszkalnictwa Urzędu Miasta Łodzi (Patrycja Wojtaszczyk – kierownik Oddziału ds. Monitorowania GPR i Przygotowania Projektów, Łukasz Charuba – inspektor z tego samego Oddziału oraz Ewa Grabarczyk i Natalia Rydlewska vel Ryglewska z Oddziału ds. Działań Społecznych). Podczas spotkania nie wpłynęła żadna uwaga w postaci papierowej lub elektronicznej z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego oraz formularza zgłoszenia przedsięwzięcia rewitalizacyjnego do Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Łodzi.*

**Spotkanie z interesariuszami rewitalizacji umożliwiające zdobycie wiedzy na temat konsultowanego dokumentu, z możliwością składania uwag, propozycji i opinii do protokołu, przeprowadzone za pomocą środków porozumiewania się na odległość, zapewniających jednoczesną transmisję wizji i dźwięku, w dniu 15 października 2020 r. od godz. 17.00 do godz. 19.00; Spotkanie on-line na platformie Zoom. Link do spotkania [zoom.us/j/95166707195](https://zoom.us/j/95166707195) ID spotkania: 951 6670 7195**

*Spotkanie rozpoczęło się kilka minut po godzinie 17.00. W spotkaniu uczestniczyło 8 osób zalogowanych (4 kobiety oraz 4 mężczyzn) oraz 3 pracowników Biura Rewitalizacji i Mieszkalnictwa UMŁ (Patrycja Wojtaszczyk – kierownik Oddziału ds. Monitorowania GPR i Przygotowania Projektów, Mateusz Szczeciński – główny specjalista z tego samego Oddziału oraz Ewa Grabarczyk – kierownik Oddziału ds. Działań Społecznych).*

*Administratorem spotkania była p. Katarzyna Zajązkowska z Biura Aktywności Miejskiej UMŁ*

*Głos zabrała p. Patrycja Wojtaszczyk, która przedstawiła prezentację dot. planowanej zmiany GPR (prezentacja stanowi załącznik do notatki i została umieszczona na stronie <https://uml.lodz.pl/konsultacje/trwajace-konsultacje/jaki-gminny-program-rewitalizacji-miasta-lodzi/>)*

*Pani Wojtaszczyk zaproponowała, żeby po prezentacji poszczególnych obszarów/ bloków zadawać pytanie, zgłaszać uwagi.*

***Na roboczo zmiana nazywana jest aktualizacją ponieważ wprowadzone zmiany w dokumencie mają raczej charakter techniczny i dotyczą:***

- aktualizacji opisów powiązań GPR z dokumentami strategicznymi;
- aktualizacji diagnozy;
- dopisaniu nowego celu strategicznego i związanych z nim kierunków działań;
- zmiany w zakresie podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych (dodanie nowego przedsięwzięcia realizującego nowy cel strategiczny, wskazanie przedsięwzięć zakończonych, wykreślenie przedsięwzięć, od realizacji których odstąpiono, zaktualizowanie opisów, szacowanych wartości oraz rezultatów);
- aktualizacji systemu zarządzania GPR;
- aktualizacji założeń systemu monitorowania Programu.

***Po omówieniu obszaru dotyczącego powiązania GPR z dokumentami strategicznymi - uaktualniono listę dokumentów strategicznych na poziomie kraju, regionu i Łodzi, zwrócono uwagę na trwające prace nad nową polityką mieszkaniową Łodzi oraz wieloletnim programem gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy oraz konieczność powiązania powstających dokumentów z celami GPR, zadano pytanie – Jak polityka mieszkaniowa powinna być połączona z GPR? Jakie są punkty wspólne dla GPR, Polityki Mieszkaniowej i Wieloletniego Programu Gospodarowania Zasobem Mieszkaniowym? Czy są planowane inwestycje w zasoby komunalne, czy prowadzona jest analiza i remonty zasobu? Czy będziemy się koncentrować na remontach czy na budowie nowych mieszkań np. z udziałem TBS. W odpowiedzi na zadane pytania p. Patrycja Wojtaszczyk omówiła Przedsięwzięcie 3 GPR – Budowa lub przebudowa budynków służących rozwojowi budownictwa czynszowego oraz realizowane inwestycje we współpracy z Widzewskim Towarzystwem Budownictwa Społecznego (WTBS) oraz Bankiem Gospodarstwa Krajowego (BGK).***

*Mateusz Szczeciński – omówił podejmowanie kompleksowych działań w ramach Rewitalizacji Obszarowej Centrum Łodzi (ROCL) mające na celu podniesienie stanu technicznego kamienic z gminnego zasobu mieszkaniowego oraz rewitalizację prowadzoną na Księżym Młynie. Wyzwaniem są remonty zasobu mieszkaniowego prowadzone z udziałem wspólnot mieszkaniowych. Do rozważenia w nowej Polityce Mieszkaniowej jest realizacja remontów nieruchomości w partnerstwie prywatno-publicznym*

*Obecnie w ramach rewitalizacji Miasto remontuje tylko zasób komunalny, zmieniamy strukturę i standard lokali. W ROCL powstanie ponad 900 wyremontowanych lokali, podłączonych do miejskiej sieci ciepłowniczej z pełnymi węzłami sanitarnymi.*

*Następnie omówiono część diagnostyczną i wprowadzone zmiany – zachowano w dokumencie skrócony opis diagnozy z roku 2016 i płynące z niej wnioski, dodano wyniki monitoringu GPR z roku 2019, zilustrowano zmiany stanu obszaru rewitalizacji od 2016 r. Wnioski z diagnozy przeprowadzonej w roku 2016 są nadal aktualne, pomimo zmniejszenia się natężenia niektórych zjawisk kryzysowych koncentracja na obszarze nadal jest faktem dlatego nie zmieniono i nie dodano nowych. Po tej części prezentacji zostało zadane pytanie – Czy diagnoza dotyczy tylko zasobu komunalnego, ulic? Czy inne elementy były brane pod uwagę? Czy Miasto założyło/ zaplanowało kolejność działań zmierzających do wyprowadzenia obszaru ze stanu kryzysowego? Czy GPR będzie spójny z nową Strategią Rozwoju Łodzi. Do zadanych pytań odnieśli się Mateusz Szczeciński i Patrycja Wojtaszczyk - Strategia Łodzi obowiązuje do roku 2020. Obowiązujący GPR jest zgodny ze Strategią. Aktualizacja GPR, jak zostało powiedziane, ma charakter techniczno-porządkujący. Po przyjęciu nowej Strategii i określeniu nowej unijnej perspektywy finansowej pewnie będzie konieczna kolejna, tym razem bardziej merytoryczna, aktualizacja GPR. Do Biura Strategii UMŁ zostały przekazane uwagi zgłoszone podczas prac nad aktualizacją GPR, przez Komitet Rewitalizacji, które dotyczyły zmian kierunkowych/strategicznych w całym Mieście a nie tylko obszaru rewitalizacji. Analizy, opisane w części diagnostycznej GPR dotyczyły głównie czynników społecznych jak: bezrobocie, ubóstwo, korzystanie z zasiłków, zadłużenia czynszowe.*

*Raport za rok 2019*

*Utrzymano dotychczasowy podział na cztery cele strategiczne oraz cele operacyjne zapisane w dokumencie. Do 4 celu strategicznego – Ożywić obszar zamieszkania dodano Cel operacyjny 4.6 Poprawić wyposażenie obszarów zamieszkania w błękitno-zieloną*

***infrastrukturę pozwalającą na adaptację do zmian klimatycznych wraz z kierunkami działań:***

- Przygotować i wdrożyć strategię zazieleniania miasta.
- Przygotować i wprowadzić lokalny sposób obliczania powierzchni biologicznie czynnej w planowaniu przestrzennym pozwalający na wartościowanie stosowanych rozwiązań w zależności od ich wpływu m.in. na retencję.
- Projektować i tworzyć we współpracy z mieszkańcami nowe tereny zieleni, w tym poprzez zagospodarowanie nieużytków, promowanie zieleni pnącej, ogrodów wertykalnych, oraz chronić i pielęgnować istniejącą zielen, w szczególności wysoką i przyuliczną.
- Zmierzać do zwiększania powierzchni wodochłonnych lub biologicznie czynnych, w szczególności przy realizacji inwestycji w centrum miasta.
- Dążyć do wyrównania deficytów w częściach homogenicznych obszaru rewitalizacji w zakresie zieleni publicznej różnego typu oraz funkcji społecznych.
- Zadbać o inne elementy dostosowania obszaru rewitalizacji do zmian klimatycznych.

***W związku z dopisaniem nowego celu operacyjnego dodano Przedsięwzięcie 108: Upowszechnienie błękitno-zielonej infrastruktury oraz dwa dodatkowe typy dopuszczalnych przedsięwzięć: nr 62 i 63***

***(62) Przygotowanie i realizacja inwestycji służących rozwojowi istniejącej zieleni, w szczególności wysokiej i przyulicznej, wzbogacanie jej o rozwiązania z zakresu błękitno – zielonej infrastruktury, w szczególności tworzenie ogrodów deszczowych i urządzeń małej retencji oraz programy wspierające takie inwestycje.***

***(63) Projektowanie i tworzenie we współpracy z mieszkańcami nowych terenów zieleni, w tym poprzez zagospodarowanie nieużytków, wprowadzanie zieleni pnącej, ogrodów wertykalnych oraz innych rozwiązań z zakresu błękitno – zielonej infrastruktury.***

Po tej części prezentacji pytania i rozmowa dotyczyła elementów edukacyjnych w programie „Łódzkie szkoły dla klimatu”, programów dot. gromadzenia deszczówki, ogrodów fasadowych, powierzchni biologicznie czynnych oraz programu „Odzyskiwanie łódzkich rzek”. Pani Ewa Grabarczyk przedstawiła zakres działań edukacyjno-kulturalnych oraz szkoleniowo-warsztatowych które będą realizowane na obszarze rewitalizacji (cross-financing, współpraca z partnerami, wolontariat sąsiedzki) ze szczególnym uwzględnieniem działań w pobliżu ulicy Jaracza.

***Zaprezentowane zostały 4 przedsięwzięcia podstawowe, których realizacja została zakończona***

- *Przedsięwzięcie nr 19 Budowanie nowoczesnego muzeum dzięki innowacyjnym rozwiązaniom. Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi placówką kreatywną*
- *Przedsięwzięcie nr 38 Zagospodarowanie obiektów pofabrycznych i kompleksu pałacowego Steinertów*
- *Przedsięwzięcie nr 47 Remont przebudowa i rozbudowa Muzeum Przyrodniczego Uniwersytetu Łódzkiego wraz z infrastrukturą techniczną*
- *Przedsięwzięcie 49 Dostosowanie frontonu budynku głównego do standardu zrewitalizowanego otoczenia ulicy Jaracza (Teatr im. Stefana Jaracza w Łodzi).*

***Zaprezentowano 10 przedsięwzięć, które zostały zgłoszone przez realizatorów do wykreślenia z listy podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych***

***Zostały omówione pozostałe zmiany wprowadzone w podstawowych przedsięwzięciach GPR***

- *Uszczegółowienie zakresu przedsięwzięcia 2 – Miejski program współpracy z organizacjami pozarządowymi – rewitalizacja – realizacja usług społecznych w budynkach modernizowanych w ramach ROCE*
- *Zmiana opisu przedsięwzięcia 3 – Budowa lub przebudowa budynków służących rozwojowi społecznego budownictwa czynszowego*
- *Przeniesienie wszystkich przedsięwzięć EC-1 do jednego przedsięwzięcia – nr 13 (wcześniej były to przedsięwzięcia 13 oraz 14, 15 i 85)*
- *Zmiany opisów i aktualizacja kwot w poszczególnych przedsięwzięciach (34)*

***Został omówiony zmieniony w stosunku do poprzedniego GPR – schemat zarządzania GPR***

*Zarządzanie rewitalizacją w Łodzi odbywa się na dwóch poziomach:*

- *zarządzania strategicznego – koordynacja całości Programu i procesu rewitalizacji angażującego różne komórki i jednostki organizacyjne UMŁ i podmioty zewnętrzne w celu realizacji określonych założeń*
- *zarządzania operacyjnego – monitoring realizacji poszczególnych przedsięwzięć oraz projektów rewitalizacyjnych*

*W ramach zarządzania strategicznego działają:*

- *Komitety Sterujący ds. Rewitalizacji*
- *Komitety Rewitalizacji – ciała doradcze Prezydent Miasta Łodzi*
- *Koordinator Rewitalizacji:*  
*wspierany jest przez Biuro Rewitalizacji i Mieszkalnictwa*  
*przewodniczy pracom Zespołu ds. Rewitalizacji*

*W ramach zarządzania operacyjnego działają:*

- *Komórki organizacyjne UMŁ i jednostki – realizatorzy projektów*

*Koordynator nie ma już nadzoru merytorycznego nad wszystkimi projektami realizującymi GPR (faktycznie nie było to realizowane i nie jest do zrealizowania przy tym układzie Programu – jego rozległości i fakcie, że realizowany jest przez bardzo różne departamenty / komórki, a także podmioty zewnętrzne).*

*W poprzednim schemacie dodatkowo uwzględniony był ZIM (jako ciało zarządcze) i komitety sterujące ROCL, a także KDO ds. Rewitalizacji, która obecnie nie funkcjonuje.*

*Wzmocnienie i podkreślenie roli Zespołu ds. Rewitalizacji jako roboczego forum wymiany informacji i koordynacji przedsięwzięć.*

### **Omówione zostały zmiany w Systemie monitorowania GPR**

*Kształt systemu monitorowania:*

- *monitoring (coroczny) i ewaluacja (trzyletnia) osiągania celów Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Łodzi;*
- *monitoring stanu i zmian rewitalizowanego obszaru;*
- *monitoring przedsięwzięć i zadań rewitalizacyjnych na poziomie strategicznym;*
- *monitoring przedsięwzięć i zadań rewitalizacyjnych na poziomie operacyjnym.*

*Skrócony został opis systemu w GPR – listy wskaźników używanych do monitorowania poszczególnych zakresów będą ustalone w zarządzeniu.*

*Rezygnacja z agregacji danych do wskaźników złożonych.*

*Raportowanie o postępach w zakresie przedsięwzięć realizowane będzie w okresach półrocznych zamiast kwartalnych, w przypadku podmiotów zewnętrznych zaś raz w ciągu roku.*

***Pani Patrycja Wojtaszczyk zaprezentowała również, jak będą przebiegały dalsze prace nad zmianą dokumentu***

- *Zakończenie konsultacji – 30 października 2020*
- *Raport z konsultacji i procedura opiniowania dokumentu zgodnie z wymogami ustawy o rewitalizacji – listopad 2020*
- *Przygotowanie projektu Programu pod obrady Rady Miejskiej w Łodzi – grudzień 2020*

***Pozostałe tematy poruszone podczas spotkania, zgłoszone na czacie, na które udzielono odpowiedzi ustnej, na czacie lub poproszono o kontakt z Biurem Rewitalizacji i Mieszkalnictwa***

1. Czy planowane są tabliczki historyczne na osiedlach? Takie o historii Grembachu, Nowej dzielnicy itd.?

Odpowiedź: Biuro Rewitalizacji nie ma wiedzy na ten temat, ale pomysł wydaje nam się ciekawy.

2. Czy można prosić o animatorów, dużo animatorów, tak by ludzie się integrowali?

Czyli jak mieszkam na Jaracza to animator może do nas przyjść, jak będzie ten cross financing? Odpowiedź: Tak, w najbliższym czasie rozpoczną się w okolicy ulicy Jaracza działania animacyjno/edukacyjno/kulturalno/integracyjne, w ramach których przyjdą do Państwa animatorzy

3. Proszę remontować szybko kamienice i sprzedawać mieszkania w nich, bo trudno jest kupić mieszkanie w starej kamienicy, by było ogrzewanie i rury dobre. Wolałabym kupić mieszkanie w kamienicy dobrej niż w bloku daleko, czy tak się da?

Odpowiedź: Miasto nie planuje sprzedaży mieszkań w remontowanych kamienicach, przynajmniej tych wyremontowanych w ramach programu Miasto100 kamienic i Rewitalizacji Obszarowej Centrum Łodzi w okresie minimum 10 lat od zakończenia remontu / projektu. Prowadzone działania mają prowadzić do poprawy jakości zasobu komunalnego,

4. To w kwestii tworzenia / poprawiania szlaków turystycznych mam takie pytanie: kto przygotowuje w takim razie quasi nowy "szlak filmowy", którego utworzenie zapowiadała pani prezydent Moskwa-Wodnicka i dyrektor NCKF Rafał Syska?

Kto puścił błędy w oznaczeniach szlaku?. Jak wygląda w tym zakresie komunikacja wewnątrz UMŁ. Czy w przygotowanie takich inicjatyw można byłoby włączyć organizacje pozarządowe.

Odpowiedź: Szlak filmowy przygotowany został przez Narodowe Centrum Kultury Filmowej w ramach EC1. Przekażemy uwagi do Wydziału Kultury, który naszym zdaniem mógłby mieć takie zadanie w swoich kompetencjach. Mateusz Szczeciński i Ewa Grabarczyk zasugerowali analizę dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w GPR, które dają wiele możliwości realizacji działań oraz Programu Współpracy Miasta Łodzi z organizacjami pozarządowymi.

Prośba o kontakt z Biurem Rewitalizacji i Mieszkalnictwa

6. Proszę wpisać do programu obowiązkowe konsultacje Starego Rynku, by nie był pustynią betonową. Nie może być tak, że ktoś 6 lat temu robił pseudo ankiety i już się do nas nie wraca by porozmawiać o wyglądzie. Tam rynek nie jest potrzebny, tylko dużo zieleni. Proszę o informację kiedy do nas państwo przyjdą, bo widziałam już wizualizacje u Pani Prezydent. A mieli Państwo do nas wrócić.

Odpowiedź: Proszę o kontakt mailowy [e.grabarczyk@uml.lodz.pl](mailto:e.grabarczyk@uml.lodz.pl), ustalę kiedy ewentualnie planujemy rozmowę o Starym Rynku

7. Proszę wpisać uspokojenie samochodów w mieście. Tak by jak najmniej ich było w centrum. I nie marnować pieniędzy na wielopoziomowe parkingi, lecz dużo tramwajów, autobusów i rowerów.

8. Czy mogą państwo na kolejnych spotkaniach mówić mniej urzędowo, prościej, bardziej do ludzi? Pani Patrycja widać że ma dużą wiedzę, ale mało co rozumiem z tych dziwnych nazw. Te zespoły, komitety, systemy, monitoringi... próbuję się połapać, ale to jest trudne. Nie muszą państwo wyjaśniać dodatkowo, staram się nadążyć, taka tylko prośba na przyszłość.

9. Po zmianach personalnych i utworzeniu stanowiska sekretarza miasta mam pytanie dotyczące podziału odpowiedzialności. Jaką rolę w realizacji GPR mają wiceprezydent Adam Pustelnik i sekretarz miasta Wojciech Rosicki?

Odpowiedź: Wiceprezydentowi Wieczorkowi podlega Wydział Zdrowia i Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Wiceprezydent Skrzydlewskiej Departament Rewitalizacji i Sportu oraz Zarząd Lokali Miejskich, Wiceprezydent Moskwie-Wodnickiej – edukacja i kultura, Powiatowy Urząd Pracy, Wiceprezydentowi Pustelnikowi Departament Planowania i Rozwoju Gospodarczego, inwestorzy i wydziały majątkowe, Panu Rosickiemu cały Departament Strategii i Rozwoju oraz Zarząd Inwestycji Miejskich

10. Proszę robić więcej takich spotkań on-line, bo wygodnie jest się z Państwem z domu połączyć niż zimą jechać na spotkanie. I dobrze że Państwo wrzucają informacje o tym na grupy, tak najłatwiej nie przegapić spotkania.

Odpowiedź: Na pewno w najbliższym czasie taka forma spotkań będzie kontynuowana i serdecznie zapraszamy do udziału w kolejnych, staramy się również być coraz bardziej aktywni w mediach społecznościowych.

**Dyżur konsultacyjny ze zbieraniem uwag ustnych w Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich OPUS w Łodzi przy ul. Narutowicza 8/10, w dniu 19 października 2020 r. od godz. 15.30 do godz. 18.30**

W spotkaniu uczestniczyły 2 przedstawicielki Biura Rewitalizacji i Mieszkalnictwa Urzędu Miasta Łodzi (Patrycja Wojtaszczyk – kierownik Oddziału ds. Monitorowania GPR i Przygotowania Projektów oraz Ewa Grabarczyk – kierownik Oddziału ds. Działań Społecznych) oraz przedstawiciel Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich OPUS. Rozmowa dotyczyła głównie tematu zlecania i realizacji zadań przez podmioty ekonomii społecznej (PES). GPR dostrzega potrzebę tworzenia PES oraz zlecania im zadań własnych miasta, co zostało zapisane w Pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięciach rewitalizacyjnych – Cel operacyjny 1.1 Tworzyć bodźce dla lepszego zatrudnienia – Typ 4.



*Zlecanie podmiotom ekonomii społecznej z obszaru rewitalizacji usług utrzymania czystości, konserwacji zieleni, prowadzenia jadalni itp. Cel operacyjny 1.2 Zmniejszać skalę narażenia na ubóstwo oraz zahamować proces dziedziczenia ubóstwa Typ. 9 Inicjatywy tworzenia i rozwijania podmiotów ekonomii społecznej. Tematem rozmowy były również nowe funkcje społeczne, które zostaną uruchomione w wyremontowanych kamienicach na obszarze Projektów 1-8 Rewitalizacji Obszarowej Centrum Łodzi, szczególnie świetlice środowiskowe/Centra Aktywności Lokalnej oraz Centrum Wsparcia i Rozwoju Społecznego w Łodzi przy ul. Pogonowskiego 34. Podczas spotkania nie wpłynęła żadna uwaga w postaci papierowej lub elektronicznej z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego oraz formularza zgłoszenia przedsięwzięcia rewitalizacyjnego do Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Łodzi.*

**Dyżur konsultacyjny ze zbieraniem uwag ustnych w Filii nr 32 Biblioteki Miejskiej w Łodzi przy ul. Gdańskiej 8, w dniu 20 października 2020 r. od godz. 15.30 do godz. 18.30;**

*W spotkaniu uczestniczyły 2 przedstawicielki Biura Rewitalizacji i Mieszkalnictwa Urzędu Miasta Łodzi - Oddział ds. Działań Społecznych. Podczas spotkania nie wpłynęła żadna uwaga w postaci papierowej lub elektronicznej z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego oraz formularza zgłoszenia przedsięwzięcia rewitalizacyjnego Gminnego Programu Rewitalizacji miasta Łodzi.*

#### **4. Podsumowanie wyników konsultacji.**

| Liczba złożonych formularzy konsultacyjnych i formularzy przedsięwzięć. | Liczba złożonych formularzy za pomocą Vox Populi | Liczba osób, które wzięły udział w dyżurach konsultacyjnych | Liczba osób, które wzięły udział w spotkaniach konsultacyjnych |
|-------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|
| 9                                                                       | 8                                                | 5                                                           | 15                                                             |

## **5. Stanowisko Prezydenta Miasta Łodzi do wyników konsultacji.**

Serdecznie dziękuję wszystkim uczestnikom konsultacji za zaangażowanie i udział w pracach nad projektem zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Łodzi 2026+. Pragnę zapewnić, że wszystkie Państwa opinie i propozycje zostały wnikliwie przeanalizowane pod kątem merytorycznym.

Dziękuję za zainteresowanie i troskę sprawami naszego Miasta, którym daliście Państwo wyraz w trakcie trwania prowadzonych konsultacji społecznych.